

Jan Hessel
Ytterstad
Telefon: 08-508 264 94
jan.hessel@expl.stockholm.se

Till
Exploateringsnämnden 2007-02-15

Byggnadsminnesförklaring av Hässelby slott. Remiss

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Exploateringsnämnden överlämnar och åberopar kontorets utlåtande till länsstyrelsen som svar på remiss om byggnadsminnesförklaring av Hässelby slott i stadsdelen Hässelby.
2. Med hänsyn till att remisstiden förlängts bör Exploateringsnämnden omedelbart justera detta beslut.

Krister Schultz

Gunnar Jensen

SAMMANFATTNING

Länsstyrelsen i Stockholms län har remitterat en ansökan om byggnadsminnesförklaring av Hässelby slott med tillhörande markområden till markkontoret för yttrande senast den 18 december 2006, vilket sedan har förlängts för att klara stadens tider för beredning.

Kontoret konstaterar att flera delar av bebyggelsen inom slottsområdet är kulturhistoriskt värdefull och bör tillvaratas på ett bra sätt. Det är dock viktigt att stadens möjligheter att nyttja markområden i stadsdelen inte förhindras genom byggnadsminnesförklaringen av fastighetens byggnader. En alltför omfattande

byggnadsminnesförklaring med tillhörande skyddsföreskrifter även av slottets markområden kan staden därför inte acceptera.

Kontoret föreslår att exploateringsnämnden beslutar att ställa sig bakom förslaget att byggnadsminnesförklara de av länsstyrelsen föreslagna byggnaderna inom slottsområdet. Kontoret föreslår samtidigt att nämnden godkänner föreslaget skyddsområde för till byggnadsminnet hörande markområden endast i den omfattning som framgår av karta s 3.

BAKGRUND

Ansökan om byggnadsminnesförklaring har inkommit till Länsstyrelsen i Stockholms län avseende Hässelby slott på fastigheterna Hässelby slott 1 samt del av Grimsta 1:2. Länsstyrelsen har på remiss översänt frågan till markkontoret för yttrande senast den 18 december 2006, vilket sedan har förlängts för att klara stadens tider för beredning.

Bebyggelsen på slottsområdet består av slottets huvudbyggnad med flyglar samt ytterligare ett antal byggnader inom slottsområdet. Slottet uppfördes på 1650-talet och är ett av de största och förnämsta av Stockholmstraktens herresäten från 1600-talet. Parken och trädgården anlades under barocktiden och utökades i engelsk stil omkring år 1800.

Hässelby slott har i stadsmuseets tidigare inventering av byggnader i Stockholms stad ansetts motsvara kraven på byggnadsminne. På uppdrag av Gat- och fastighetskontoret har Stadsmuseet genomfört en byggnadshistorisk inventering av bebyggelsen inom slottsområdet och upprättat förslag till skyddsbestämmelser för anläggningen, vilka sedan omformats av länsstyrelsen för att passa byggnadsminneslagstiftningen (bilaga 1).

Stockholms stads kommunfullmäktige antog den 9 november 1992 en policy för byggnadsminnesförklaring av stadens egna byggnader (utlåtande 1992: RII Dnr 403/92). Denna policy som upprättats tillsammans med länsstyrelsen (länsantikvarien) innebär bl.a. att staden accepterar byggnadsminnesförklaring för 25 st angivna, av staden ägda, byggnader, Hässelby slott är en av dem. För övrig byggnadsminnesvärd bebyggelse ägd av staden utfärdar staden då så behövs skyddsbestämmelser enligt Plan- och bygglagen eller på annat sätt. Länsstyrelsen kan då avstå från byggnadsminnesförklaring av denna övriga byggnadsminnesvärda bebyggelse. Kommunfullmäktige beslöt samtidigt att rekommendera de kommunala bolagen att tillsammans med länsstyrelsen fatta motsvarande beslut.

KONTORETS SYNPUNKTER

Länsstyrelsen i Stockholms län har väckt frågan om byggnadsminnesförklaring av Hässelby slott, beläget på fastigheten Hässelby slott 1. Föreslaget skyddsområde kring slottet omfattar även slottets tidigare fruktodlingar, numera koloniträdgårdar, belägna inom fastigheten Grimsta 1:2. Bägge fastigheterna ägs av Stockholms stad.

Sedan en lång tid finns en väl fungerande arbetsmodell inom staden där byggnaders kulturvärden skyddas i samband med kommunens planering. Vid diskussionerna med länsstyrelsen inför beslutet om stadens policy för byggnadsminnesförklaring var det endast aktuellt med byggnadsminnesförklaring av ett parkområde – Bellevueparken med tillhörande bebyggelse. Någon annan gatu- eller parkmark var inte aktuell för byggnadsminnesförklaring. Detta måste uppfattas som att länsstyrelsen inte har några invändningar mot stadens sätt att skydda och bevara kulturhistoriskt värdefulla park- och gatumiljöer i Stockholm. För fastigheten Hässelby slott gäller Detaljplan Pl 8016 från 1983. Huvuddelen av bebyggelsen inom området är skyddad som kulturhistorisk bebyggelse. Parkmarken inom fastigheten är utlagd som prickmark och får inte bebyggas. I Översiktsplan -99 för Stockholm är Hässelby slott angivet som kulturhistoriskt värdefull miljö.

Kontoret konstaterar att merparten av bebyggelsen inom slottsområdet är kulturhistoriskt värdefull och bör bevaras. Det är dock viktigt att stadens möjligheter att nyttja och utveckla markområden inte förhindras genom den nu aktuella byggnadsminnesförklaringen. En alltför omfattande byggnadsminnesförklaring med tillhörande skyddsföreskrifter även för slottets omfattande markområden bör staden således inte godta.

Kontoret har inga invändningar mot de byggnader inom slottsområdet som av länsstyrelsen föreslås byggnadsminnesförklaras. Kontoret har inte heller några invändningar mot de delar av det föreslagna skyddsområdet som tydligt tillhör slottsanläggningen – trädgårdsanläggningen bakom slottet samt de grönytor som innesluts av slottsområdets byggnader och vägar. Däremot ser kontoret ingen anledning till att slutningen ner mot Bergslagsrondellen / Grimsta sportfält inom fastigheten Hässelby slott 1 samt koloniträdgårdarna på fastigheten Grimsta 1:2 byggnadsminnesförklaras. För dessa områden anser kontoret mot bakgrund av redovisningen ovan att stadens egna åtgärder för skydd och skötsel av parkmarkmiljön är tillräckliga. Det kan heller inte uteslutas att vissa delar kan vara lämpliga att bebygga i framtiden.

KONTORETS FÖRSLAG

Kontoret föreslår att exploateringsnämnden beslutar att ställa sig bakom förslaget att byggnadsminnesförklara de av länsstyrelsen föreslagna byggnaderna inom slottsområdet. Kontoret föreslår samtidigt att nämnden godkänner föreslagna skyddsbestämmelser för till byggnadsminnet hörande markområden endast i den omfattning som framgår av med rött markerat område i figur ovan, och att nämnden avstyrker särskilda skyddsbestämmelser för övriga föreslagna områden, markerade med blå färg i figuren ovan.

SLUT